

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΤΕΤΑΡΤΗ 23 ΜΑΪΟΥ 2012
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω διεθνών συμφωνιών:

- α. Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου (1878)
- β. Σύμφωνο Μολότοφ-Ρίμπεντροπ (1939)
- γ. Συνθήκη του Μάαστριχτ (1992)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- α. Ο Κριμαϊκός Πόλεμος έληξε με τη νίκη και τον θρίαμβο της Ρωσίας.
- β. Η Θεσσαλία παραχωρήθηκε στην Ελλάδα από την Πύλη (1881) μετά από σύσταση του Συνεδρίου του Βερολίνου (1878).
- γ. Η Συνθήκη Ειρήνης, που υπογράφηκε στο Βουκουρέστι την 28^η Ιουλίου / 10^η Αυγούστου 1913, κατακύρωσε την Κρήτη στην Ελλάδα.
- δ. Ο ΟΗΕ ιδρύθηκε αμέσως μετά τη λήξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.
- ε. Μετά την κατάληψη της εξουσίας από τους Μπολσεβίκους (Οκτώβριος 1917) ο Λένιν ευνοούσε την ειρήνη για λόγους εσωτερικούς.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Να παρουσιάσετε τη διαμάχη μεταξύ Υψηλάντη και Φιλικών αφενός και των προκρίτων της Πελοποννήσου αφετέρου, καθώς και τις επιδιώξεις των δύο αυτών παρατάξεων κατά το πρώτο έτος της Ελληνικής Επανάστασης.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β2

Να αναφέρετε τα τεχνολογικά μέσα, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν από τους δύο αντιπάλους συνασπισμούς κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, και να προσδιορίσετε τον ρόλο τους στη διεξαγωγή του.

Μονάδες 10

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Αξιοποιώντας τα στοιχεία που περιέχονται στα κείμενα που σας δίνονται και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να παρουσιάσετε τις κατευθυντήριες γραμμές της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής μετά τη Συνθήκη της Λωζάνης και την πορεία υλοποίησής τους μέχρι το 1932.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

[Ο Βενιζέλος αναλύει τις κατευθυντήριες γραμμές της εξωτερικής του πολιτικής]

«Η πολιτική αυτή συνίστατο πρώτον εἰς τὴν ἀποκατάστασιν σχέσεων μετὰ τὴν Μεγάλην Μεσογειακὴν Δύναμιν, τὴν γείτονά μας Ἰταλίαν, σχέσεων ὅσον εἶναι δυνατόν ἐγκαρδίων καὶ ἀναλόγων μετὰ ἐκείνας, τὰς ὁποίας ἔχει ἡ Ἑλλάς ἐπὶ ἓνα ὅλον αἰῶνα μετὰ τὴν Γαλλίαν καὶ Ἀγγλίαν. Δευτέρω βάσις τῆς εξωτερικῆς μας πολιτικῆς ἦτο νὰ ἐκκαθαρίσωμεν τὰς διαφοράς μας ὅχι μόνο μετὰ τὴν Γιουγκοσλαβίαν, ἐξ ἀφορμῆς τῆς Σερβικῆς ζώνης τῆς Θεσσαλονίκης, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν Τουρκίαν καὶ μετὰ ταύτην μετὰ τὴν Βουλγαρίαν καὶ τὴν Ἀλβανίαν, διότι συμφέρον ἡμῶν ἦτο νὰ φθάσωμεν, ἂν ἦτο δυνατόν, καὶ μετὰ αὐτὰ τὰ κράτη εἰς μίαν πλήρη ἐκκαθάρισιν τοῦ παρελθόντος καὶ τὴν

ἴδρυσιν στενῶν σχέσεων φιλίας, μολονότι ἡ φιλία μας μέ τάς δύο τελευταίας γειτονικάς χώρας ἤρχετο εἰς δευτέραν μοῖραν. Τρίτη βάσις ἦτο ἡ ἐπιμελής ἀποφυγή τῆς ἐξαρτήσεώς μας ἀπό οἷονδήποτε ἐκ τῶν συνδυασμῶν τῶν Μεγάλων Δυνάμεων· καί δὴ ἐκείνων, αἵτινες ἐζήτουν νά ἀσκοῦν ἐπιρροήν εἰς τὰ Βαλκάνια, εἰς τρόπον ὥστε, ἂν θά εἶχε ἡ ἀνθρωπότης τήν δυστυχίαν νά ἴδῃ καί πάλιν ἐκρηγνυόμενον ἓνα μέγαλον πόλεμον, νά μή παρασυρθῶμεν καί ἡμεῖς εἰς αὐτόν ὑποχρεωτικῶς ὥς ἐκ τοῦ συνδέσμου, τόν ὁποῖον θα εἴχομεν μέ τόν ἓνα τῶν διαμαχομένων».

Κ. Σβολόπουλος, *Ἡ Ἑλληνική Ἐξωτερική Πολιτική, 1900–1945*, Ἀθήνα: Βιβλιοπωλεῖον τῆς «Ἑστίας», ⁴1997, σ. 212.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

[Το ευρωπαϊκό ὄραμα του Βενιζέλου]

[...] «Ἡ ἐλληνική κυβέρνησις χαιρετίζει με τῇ μεγαλύτερῃ ικανοποίησιν τὴν ιδέα τῆς ἐνότητος τῶν λαῶν τῆς Ευρώπης· προκειμένου νὰ διασκεδαστεῖ κάθε ἀνησυχία, τὸ ἐγχείρημα οφείλει νὰ ἀναληφθεῖ στα πλαίσια τῆς διεθνούς οργάνωσης καὶ νὰ σεβαστεῖ τὴν ἐθνικὴ κυριαρχία τῶν κρατῶν· ἡ ευρωπαϊκὴ ἐνωση, κάτω ἀπὸ ἀνάλογες συνθήκες, ὅχι μόνον δὲν θα ὀδηγήσῃ ἐν εὐκαιρίᾳ εἰς τὴν ἐξασθένησιν ἀλλὰ καὶ θα συμβάλῃ ἐν εὐκαιρίᾳ ἐνίσχυσιν «τῆς Ευρώπης τῶν πατρίδων»· τὰ ευρωπαϊκὰ κράτη θα ἐξασφαλίσουν σημαντικὰ πλεονεκτήματα ὅχι μόνον ἐν ὁικονομικῷ, ἀλλὰ καὶ ἐν πολιτικῷ τομέει· ἡ ἐξέλιξις πρὸς τὴν ὁμοσπονδιοποίησιν οφείλει νὰ ἐπιχειρηθεῖ με ἰδιαίτερη προσοχή καὶ με προϋπόθεσιν τὴν πίστιν ἐν χρόνῳ».

Κ. Σβολόπουλος, *Ελευθέριος Βενιζέλος. Δώδεκα Μελετήματα*, Ἀθήνα: Ἑλληνικά Γράμματα, 1999, σ. 226-227.

ΘΕΜΑ Δ1

Ἀντλώντας στοιχεῖα ἀπὸ τὰ κείμενα πού σας δίνονται καὶ με βάση τὶς ἱστορικὲς σας γνώσεις, νὰ ἀναφερθεῖτε ἐν συντομίᾳ ἐνὶ ὅλῳ ἐν τῇ διαφωνίᾳ καὶ ἐν τῇ ὁμοφωνίᾳ τῶν συμμάχων – νικητῶν τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου ἀπὸ τὸ 1945 ὡς τὸ 1949 σχετικά με τὸ μέλλον τῆς Ἀνατολικῆς Ευρώπης (μονάδες 10) καὶ τῆς Γερμανίας (μονάδες 15).

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

**[Εγκαθίδρυση φιλοσοβιετικών καθεστώτων
στην Ανατολική Ευρώπη]**

[...] Σταδιακά, σε διαφορετικά χρονικά σημεία σε κάθε χώρα της Ανατολικής Ευρώπης, οι Σοβιετικοί εγκατέστησαν φιλικές προς αυτούς κυβερνήσεις, [...] σταθεροποιώντας κομμουνιστικά καθεστώτα: στη Ρουμανία τον Νοέμβριο του 1946, στην Πολωνία τον Ιανουάριο του 1947, στην Ουγγαρία τον Αύγουστο του 1947 [...]. Στα τέλη του 1947, μόνον στην Τσεχοσλοβακία (όπου στις ελεύθερες εκλογές του Μαΐου 1946 το κομμουνιστικό κόμμα έλαβε το 38% των ψήφων) εξακολουθούσε να επιβιώνει κυβέρνηση με τη συμμετοχή αστικών πολιτικών δυνάμεων, και εκεί όμως κρίσιμα υπουργεία και τομείς της διοίκησης (οι ένοπλες δυνάμεις, οι δυνάμεις ασφαλείας) ελέγχονταν από τους κομμουνιστές.

Ε. Χατζηβασιλείου, *Εισαγωγή στην ιστορία του μεταπολεμικού κόσμου*, [Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία 5], Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη, ⁹2008, σ. 84.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

[Το συμμαχικό Συμβούλιο Ελέγχου στη Γερμανία]

[...] Για τη Γερμανία που ακόμα αντιστεκόταν, η απόφαση των τριών ήταν η χωρίς όρους παράδοση. Στην κατεχόμενη Γερμανία κυριαρχία θα ασκούσαν οι δυνάμεις κατοχής των τριών μεγάλων νικητών με όργανο το Συμβούλιο Ελέγχου. Οι αποφάσεις του συμβουλίου έπρεπε να λειτουργούν με ομοφωνία, διαφορετικά κάθε ζώνη επιρροής θα λειτουργούσε με τις δικές της αποφάσεις. Ο Ρούζβελτ θεώρησε σκόπιμο να ανατεθεί και μια ζώνη επιρροής στους Γάλλους. Ο Στάλιν αντέδρασε στην πρόταση αυτή, διότι δεν ήθελε ακόμα ένα μέλος στο Συμβούλιο Ελέγχου, όμως μπροστά στην επιμονή των δύο άλλων και επειδή είχε εξασφαλίσει τον έλεγχο της Πολωνίας, αποφάσισε να υποχωρήσει.

Θ. Βερέμης, Εφημ. Η Καθημερινή, Κυριακή 10 Ιουλίου 2011, σ. 26.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

[Διενέξεις των Συμμάχων για το μέλλον της Γερμανίας]

Το κύριο αντικείμενο της διένεξης των Σοβιετικών με τους Δυτικούς έμοιαζε να είναι η Γερμανία [...]. Από τις αρχές του 1946 οι απόψεις των πρώην συμμάχων για το θέμα εμφανίζονται διαμετρικά αντίθετες. Η ΕΣΣΔ, που είχε υποστεί τα πάνδεινα από τη γερμανική εισβολή και φοβόταν μήπως οι Αμερικανοί αξιοποιήσουν τη στρατιωτική υπεροχή που τους πρόσφερε η αποκλειστική κατοχή ατομικών όπλων με σκοπό να διαλύσουν το «προλεταριακό κράτος» (κάτι που κανένας δεν σκεφτόταν σοβαρά στις Ηνωμένες Πολιτείες), επιδόθηκε συστηματικά στη διάλυση των εργοστασίων της ζώνης που έλεγχε, για να ενισχύσει τη δική της οικονομική ανόρθωση και να πετύχει τη μακρόχρονη εξασθένηση του παλιού της εχθρού. Απεναντίας οι Αμερικανοί και οι Βρετανοί, που πίστευαν ότι μια Γερμανία φτωχή, δυσαρεστημένη και απογυμνωμένη από ηγετικά στελέχη θα πιανόταν πιο εύκολα στο δόκανο του κομμουνισμού, έδωσαν γρήγορα τέλος στην πολιτική της αποβιομηχάνισης και των αντιναζιστικών εκκαθαρίσεων.

S. Berstein και P. Milza, *Ιστορία της Ευρώπης*, τ. 3: *Διάσπαση και Ανοικοδόμηση της Ευρώπης, 1919 έως σήμερα*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1997, σ. 175-176.

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 10.30 π.μ.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΤΡΙΤΗ 12 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α. Τριπλή Συμμαχία - Τριπλή Συνεννόηση (Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος)
- β. Τρίτη Διεθνής
- γ. Χάρτης του Ατλαντικού

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να αντιστοιχίσετε τα ονόματα των ηγετών (Στήλη Α) με τη χώρα στην οποία έδρασαν (Στήλη Β). Στη Στήλη Β περισσεύουν τρία ονόματα χωρών.

Στήλη Α	Στήλη Β
1. Νέλσον Μαντέλα	α. Κούβα
2. Ίντιρα Γκάντι	β. Πολωνία
3. Γκαμάλ Αμπντέλ Νάσερ	γ. Γερμανία
4. Χάρυ Τρούμαν	δ. Νότια Αφρική
5. Βόιτσεχ Γιαρουζέλσκι	ε. Ινδία
	στ. ΗΠΑ
	ζ. Αίγυπτος
	η. Σοβιετική Ένωση

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Να παρουσιάσετε τις επιδιώξεις και τις επιτυχίες που σημείωσαν τα εθνικά κινήματα των Σέρβων και των Μολδαβών-Βλάχων (Ρουμάνων) ως το 1878.

Μονάδες 12

ΘΕΜΑ Β2

Να αναφέρετε τις κυριότερες πολιτικές εξελίξεις που σημειώθηκαν στην Ελλάδα μετά τη Συνθήκη της Λωζάννης μέχρι την επάνοδο του Ελευθερίου Βενιζέλου στην εξουσία (1928).

Μονάδες 13

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται παρακάτω και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε τους στόχους και την έκβαση των εθνικών και φιλελεύθερων κινημάτων στην Αμερικανική Ήπειρο και στην Ιταλική Χερσόνησο κατά το πρώτο τέταρτο του 19^{ου} αι.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α΄

[Ο όρκος των Καρμπονάρων (απόσπασμα)]

«Τα σύνορα των ιδιοκτησιών θα εξαλειφθούν, όλες οι ιδιοκτησίες θα συναποτελέσουν κοινό πλούτο και η μία και μοναδική πατρίδα, η ευγενέστερη από τις μητέρες, θα προμηθεύει τροφή, παιδεία και εργασία σε όλο το σώμα των αγαπημένων και ελεύθερων παιδιών της. Αυτή είναι η λύτρωση στην οποία θα καταφύγουν οι συνετοί. Αυτή είναι η αληθινή αναδημιουργία της Ιερουσαλήμ. Αυτό είναι το μανιφέστο¹ και η αναπόφευκτη απόφαση του Υπέρτατου Όντος».

M. J. Cohen - J. Major, *History in Quotations*, Λονδίνο: Cassel, 2004, σ. 547, *Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου κόσμου (από το 1815 έως σήμερα)*, Βιβλίο Καθηγητή, Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2007, σ. 21.

---

¹ μανιφέστο: γραπτή διακήρυξη με πολιτικοκοινωνικό περιεχόμενο.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β΄

**[Ο επαναστάτης Σ. Μπολιβάρ κατά των Ισπανών
αποικιοκρατών]**

«Η επιτυχία θα στέψει τις προσπάθειές μας, γιατί η μοίρα της Αμερικής έχει αμετάκλητα παγιωθεί. Ο δεσμός που τη συνέδεε με την Ισπανία κόπηκε... Το μίσος που η Χερσόνησος (εννοείται η Ιβηρική) μας ενέπνευσε είναι μεγαλύτερο κι απ' τον ωκεανό (ενν. τον Ατλαντικό) που μας χωρίζει. Θα ήταν λιγότερο δύσκολο να ενώσει κανείς τις δύο ηπείρους από το να συμφιλιώσει τα πνεύματα των δύο χωρών... Υποφέραμε τα πάντα στα χέρια αυτής της αφύσικης μητριάς, της Ισπανίας. Το παραπέτασμα έχει πια σκιστεί σε κομμάτια. Μπορούμε τώρα να αντικρύσουμε το φως· θέλουν όμως να μας ξαναβυθίσουν στο σκοτάδι. Οι αλυσίδες μας έσπασαν και ελευθερωθήκαμε. Αλλά οι εχθροί μας θέλουν να μας σκλαβώσουν πάλι. Για τον λόγο αυτό η Αμερική (ενν. η Λατινική Αμερική) αγωνίζεται απελπισμένα, και σπάνια η απελπισία δεν στέφεται από τη νίκη».

M. J. Cohen - J. Major, *History in Quotations*, Λονδίνο: Cassel, 2004, σ. 545, *Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου κόσμου (από το 1815 έως σήμερα)*, Βιβλίο Καθηγητή, Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2007, σ. 21.

ΘΕΜΑ Δ1

Αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να παρουσιάσετε τις εξελίξεις του Κυπριακού Ζητήματος από το δημοψήφισμα του 1950 μέχρι και την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της Κύπρου.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α΄

[Ψήφισμα της Παγκυπρίου Εθνοσυνελεύσεως (23 Ιουλίου 1954) υπέρ της ενώσεως της Κύπρου με την Ελλάδα]

- Καταγγέλλομεν την Βρετανικήν κατοχήν της Νήσου ως παντελώς ανεπιθύμητον και αντικειμένην προς τας περί ελευθερίας και αυτοδιαθέσεως θεμελιώδεις αρχάς του Χάρτου του Ατλαντικού, του Καταστατικού Χάρτου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και τας ιδίας Βρετανικάς διακηρύξεις περί αυτοδιαθέσεως και ελευθερίας των λαών.

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

- Διαδηλούμεν την σταθεράν ημών απόφασιν όπως συνεχίσωμεν εντόνως τον αγώνα μέχρι της αποκτήσεως της ελευθερίας, διά της μετά της μητρός Ελλάδος ενώσεως.
- Απευθύνομεν έκκλησιν προς τα ελεύθερα κράτη και τους φιλελευθέρους λαούς του κόσμου, όπως υποστηρίξωσι το περί αυτοδιαθέσεως αίτημα του Κυπριακού λαού.
- Εκφράζομεν την πίστιν ημών, ότι τα Ηνωμένα Έθνη, σεβόμενα τας αρχάς και διακηρύξεις των, θα δικαιώσουν την περί ενώσεως της Κύπρου αξίωσιν, την οποίαν η Ελλάς θα προβάλη κατά την προσεχή Γενικήν Συνέλευσιν.
- Αναθέτομεν εις την Α. Μακαριότητα όπως υπογράψη το παρόν ψήφισμα, διαβιβάση δε αντίγραφα τούτου προς την Ελληνικήν Κυβέρνησιν, την Βουλήν των Ελλήνων, τας Κυβερνήσεις της Μ. Βρετανίας και των Ηνωμένων Πολιτειών και τον Οργανισμόν Ηνωμένων Εθνών.

Εν Λευκωσία τη 23^η Ιουλίου 1954.

Κ. Μ. Καραμάνος, *Κύπρος*, Αθήνα, 1954, σ. 104, *Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου κόσμου (από το 1815 έως σήμερα)*, Βιβλίο Καθηγητή, Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2007, σ. 173-4.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β΄

[Απόσπασμα από την ομιλία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στον Ι.Ν. της Παναγίας Φανερωμένης, στη Λευκωσία, στις 28 Αυγούστου 1954 (Ο «όρκος της Φανερωμένης»)]

«[...] Είμεθα Έλληνες και μετά των Ελλήνων επιθυμούμεν να ζήσωμεν. Υπό τους ιερούς αυτούς θόλους ας δώσωμεν τον άγιον όρκον: θα παραμείνωμεν πιστοί έως θανάτου εις το εθνικόν αίτημα. Άνευ υποχωρήσεων! Άνευ παραχωρήσεων! Άνευ συμβιβασμών! Θα περιφρονήσωμεν την βίαν και την τυραννίαν. Με θάρρος θα υψώσωμεν το ηθικόν παράστημά μας, εν και μόνον επιδιώκοντες, εις εν και μόνον αποβλέποντες: την Ένωσιν και μόνον την Ένωσιν».

Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου Κόσμου (από το 1815 έως σήμερα), Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2011, σ. 164.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ΄

[Η βρετανική αντίληψη για το μέλλον της Κύπρου]

«Ήταν πάντοτε κατανοητό ότι υπάρχουν ορισμένες περιοχές στην Κοινοπολιτεία που, λόγω των ιδιαιτερώσεων συνθηκών τους, ουδέποτε μπορούν να προσδοκούν ότι θα γίνουν εντελώς ανεξάρτητες... Ζήτημα κατάργησης της βρετανικής κυριαρχίας [ενν. στην Κύπρο] δεν είναι δυνατόν να τεθεί».

(Από ομιλία του H. Hopkinson, υφυπουργού Αποικιών της Βρετανίας, στις 28 Ιουλίου 1954).

Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου Κόσμου (από το 1815 έως σήμερα), Βιβλίο Καθηγητή, Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2007, σ. 174-5.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο με μπλε ή μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης**.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 18:30.

**ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**